

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐRŐG:

Pósta 182. sz.

KLÓPIZETÉSI ÁR:

egyes évre 4 frt
fél évre 2 „
3 hóra 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

HALASI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

KIADÓHIVATAL:
Pósta 182. sz.

HIRDETÉSEK DÍJA

Három határon belül az 5kr
Kis Hírjelenlőben egy szó 2 kr.

A hirdető fél héttel előtől
hirdetéseknél külön 80 kr.
bélyegdíj fizetendő.

A gyujtogatók pöre.

A múlt augusztus és szeptember hónapokban Halason történt gyujtogatások ügyében f. május 16-án tartott meg a végbíránylás a kalocsai törvényszék előtt. A hozott ítélet szerint a vádlottak valamennyien fölmentettek minden vád alól, s a még fogva volt Lekky Ferenc rögtön szabad lábra helyeztetett, s Lekky Mária is a vesztőgépre szánt 100 frtját azonnal visszakapta.

A kalocsai törvényszéknek ez ítélete oly sajtóságot és visszatetszést, hogy azzal a nyilvánosságnak okvetlenül kell foglalkoznia bővebben is, és megszöszöszölni egy kissé azt a leplet, mely a kalocsai állapotokat borítja. Megtennők ezt már most, de mégis szükségesnek tartjuk előbb bevárni e fameses ítéletnek indokolását, mely a héten bizonyítvánnyal megérkezik. Addig egyelőre csak a tárgyalás lefolyásáról közöljük a következő tudósítást:

A tárgyalás d. o. 11 órákor kezdődött. Elhűvött: Nyers Lajos, bírák: Osernus István és Dobos Sándor. Az ügyészséget Kálosy József alügyész képviselte. Védők voltak: Grézió Ernő budapesti és Sándor Imre kalocsai ügyvédek; Halas város hatósága megbízásából jelen volt a tárgyaláson Friedrich Alajos tiszti ügyész.

A kir. ügyészség vádat emelt Lekky Ferencz ellen gyujtogatás, Berki Károly halasi lakos ellen a gyujtogatásban való részvétel, s Lekky Mária öz. Varga Jánosné ellen megvesztőgépi kísérlet miatt.

A tárgyalás a tanúk kihallgatásával kez-

dődött s először a gyujtogatásra vonatkozó tanúk hallgatattak ki.

Braunberger Ábrahám halasi lakos vallja, hogy Péter Ferencz házában kigyuladtása előtt alig néhány percczel látta Lekky Ferenczet a ház padlásáról lejönni s annak ajtaját betámasztani.

Gál József kőmészesapró és Rópa Gábor tanúk egybehangzólag vallják, hogy a ház égésekor, midőn a nád legnagyobb része már leszaladt, beményen a konyhán át azon szobába, hol Lekky Ferencz lakott, a mester gorenidőn valami fűszkösödött csomagot vettek észre, melyből az általa lévő márványtáblára (műzöszösbos mesterséghez való eszköz), hullott az elégett törmelék. Midőn ezt levették, látták, hogy a gorenidő s a fölőtte lévő padlás deszka izzó fűszkösödött állapotban volt, melynek paraszta ők öntötte le a vizet. Kijelenték a tanúk azt is, hogy a csomag a ház tüzétől sem a padlison keresztül sem pedig az ablakon át meg nem gyuladhatott, hanem belülről kellett meggyuladnia; mert a csomag az ablakkal nem szemközt, hanem attól félráb esett. továbbá, mert az ablak mellett függött szittak teljes épségben voltak s az ablak sem volt megpörkölődve, tehát ott a láng be nem esaphatott.

Thorma Antal és Szóry László biztosságok az előbbi tanúk által vallott körülményeken kívül megállítják, hogy a tüzet megelőző nap, szombat délelőn és délután három ízben is keresztük Oláh Sándort e házban s akkor látták, hogy Lekky Ferencz a háznak déli oldalán, az általuk lakott rész egyik szobájának ablakát borakván, betapasztotta.

Bíró Sára halasi lakos vallja, hogy szept. 17-én reggel 9—10 óra közt észrovetto, hogy a kérdéses ház északi vonalán füst emelkedik. Azonnal elszaladt Péter Ferencz lakására s neki tudtára adta, hogy háza ég. A tanú határozottan állítja, hogy Péter Ferencznek akkor otthon volt.

Bodicsi Sándor a figyelemre méltó kör házfelgyújelője az ott talált esővárán négy kijelentte, hogy az Makay udvaráról, melyhez az északi könnyen be lehetett jutni, tötetett a kör épületnek fedelére.

A megvesztőgépi vádra vonatkozólag kihallgatott Rácz Lajos halasi járásbírósg jegyzője, ki változásában a következőket torjenzte elő: Midőn Lekky Máriát már kihallgatta, az egyszer a börtönből fölment hozta, hogy szeretne vele beszélni. Ö erre Lekky Máriát felhívatta a börtönről szobájába, hol az asszony kijelentte, hogy négyezsem közt önjajánna való valamit közleni. A vizsgáló bíró s a börtönört kiküldvén, Lekky Mária így szólt hozzám:

— Nem jól hallgatott ki vizsgáló bíró ur, hallgasson ki jobban. És ezzel egy csomag bankjegyet nyomott a kezébe.

Erre a vizsgáló bíró behívta a börtönört s azzal megolvastatta a pénzt, mely 100 frtot tett ki. A dolgról rögtön hivatalos jegyzőkönyvet vett föl.

A vádlottak a tanúkkal szombosítottvén, Lekky Mária a Rácz Lajos vizsgálóbíró által előadottakat boismerte, csupán azt tette hozzá, hogy ő e szavakkal adta át neki a pénzt: „Igazságomban legyen irántam kegyelmes.”

Lekky Ferencz a tanúkkal szembesítottvén, lagatta, hogy ő akár a padlison tett volna, akár pedig a tűz kezdetekor a padlás ajtót támasztotta volna be, hanem igenis az attól alig egy pár ölnyi távolságra lévő konyhaajtót. Azt, hogy az ablakot borakta s nevelő anyjának értékesebb holmijait azon szobába hordta össze elismerte, azzal indokolván ez intézkedését, hogy a gyakori tüzesetek miatt ők is féltek. A gerenda alatt talált esővárát csomagra nézve megjegyezte, hogy ott egy kendőben különféle fűrdőhöz való fűvek és növények voltak összekötve. A csomag az ablakon keresztül a lángtól gyuladhatott meg.

Berki Károly halasi lakos czipész el-

TÁRCSA.

A halasi ovoda történetéből.

Írta: Karacs Teréz.

(Vége.)

1874-ben toliát a halasi ovoda már 11 év óta ott s mint főtöbbségi önálló, ezen idő alatt működött benne, egymásután 5 férfi óvó. Ezen évben Szabó Mennyhérté asszony volt az óvónő a midőn Rock távoztával az óvói tiszt helyöltendő vala. A t. urnó tanácsára eskor alhatározatott, hogy azonnal nő alkalmaztatik. Az óvónő személyesen jönlő ki Budapeston Závodszky József k. a kénpsített óvónőt. A választás kiinduló volt, s követközőnyre az lett, hogy ezen jolcs, és jellemős leány 9 óvig töltö be kiindó szakavatottsággal, és gyermekeket szerető gyöngédséggel a nehéz, de áldást hozó hivatalát.

A derék jótékony, növegyet, ezen helyes választás után, mintogy megpillényve a korábbi tarka zaklatásokra, boláthintá, hogy a kisokru gyermekek valódi vezetője, első nő vezetője — vagy szörintem első szaktőltője — csak nő lehet, csak a nőnek sugallja ösztönösbőlleg természetö az hogy miként alkalmazhatja jogorvódmányosabban, az óvó köpözlőben emelölőleg elsájtított tanulmányait. Závodszky k. a. valódi kiindósg volt

pályáján, fájdalom, az év március elejétől fogva, a halasi temető földi perle testét. Százak kísérték koporsóját, és sirtak a sokaktól ismert elhunyt felett. A nemes lelkű növegyet pedig fedező az elkölözöttnek temetési költségeit.

A megörökt állomásra, az elhaltak növére, melécsai óvónő Závodszky Erzsébet szólitattot fel, ki örömmel engedve a rangszokdó kijelölésnek, elfogadta az ajánlatot és april 1-től már működött mintogy 60 halasi apróság közt. Az év adjon a fiatal kisasszonyoknak sok örömet, és kedvet a kis csomagok idomításához, jón szoktatásához, neveléséhez.

Az elhunytak óvi fizetését az egyelet már régebben 880 o. forintra emelto s az utóbbi években 400 o. fr-ra ögészítö ki, ezenkívül szállás, fa, s az épületben lakó dajka (kinek övi díja 100 o. fr. és fa) segédközössét, saját szomlyóere is igénybe veheto. Az utjonah választott óvónő egészen hasonló javadalmakban részesül.

A növegyet buzgó elnöke jelenleg Török Előnkő, alnökö Mészöly Tatvánnó, pénztárnoka Butcsi Károlyné urukö, vállalytozó munkálunk az ovoda javán, egy nagy véleményém szerint, a halasi ovoda minden tekintetben kielégítő. Van derék ifjú tavokony óvónő benne, mint valé előde 9 év óta, ki az ovoda szilárd állását megalapította, azzal, a mi jó, a

szülök bizalmát birni tudván, népeössé totto s jótékony intézetét. A dajka jól van választva, fáradhatatlan a kisdokok körül, és többi kötelességeit is hűn végzi. — En azonban mint régi tanítónő, mint oly nő, ki ölete nagy részét az iskola falai közt mint tanító életlen le, hátor vagyok ezen intézetnek egy hiányára is rámutatni: ugyanis, azon rozszant épületet, melyben az ovoda jelenleg van, mondtó előbb jó volna mellözni s a városi hatóságok kérvo könni, hogy egy másikkal, egy törosebb termököl bíróval eszerelnd fel azt. Hatvan, söt 80 gyermek is van, nem ritkán, az ovoda egyottlen száik, és alacsony szobájába öszö zsúfolva. Szállalmat, fájdalmat keltö látványt nyújt ezen mosogató szerető piaci lényeknek ily szorongó helyjete. Sziveim nem egyszer öszö szorult, ha ezt látnom kelle.

En minden gyógyszerrel szűkösgesölönek tartom, a fejlő gyermek számára, a jó, tisztas levegőt, és az hiányzik a Halasi ovodások szűkteremben. Legalább 3 terem szükséges a növendökök számára, egyik a nagyobb, másik a kisebb korúknak.

Nem értéközést akarok írni, vagy ismertetést az ovodáknak, melyeket jártonban keltomban láttam; csupán ismölőve rámutatni arra, hogy a legújotöbbsé szűkösgö van az ovodáink egy alkalmas, tágas szobákkal bíró épületre. Alázatosan vagyok látoz

lel határozott levelet törjesztése miatt volt végrehajtható. A hivatkozott többi levél szakértői véleménynyel az ő irásának mouldotát ki bírják határozatlan tagadja, hogy a leveleket ő írta volna; tagadja azt is, hogy ő Lekky Ferenczettel vagy Lekky Máriával szorosabb összeköttetésben lett volna és csak őneman ismeri őket, hogy mint czipész dolgozott. nekik a édes anyja a nevezettekhez gyakran bejárta segíteni. Beismerto azonban, hogy a tűz kiltése napján reggel a házban már egyedül volt Lekky Ferenczhez ment a őt néhány órát tartott.

A pör folyamán Lekky Mária a magy részéről vádat emelt Péter Ferenczre aszszony ellen, hogy a házat ő gyújtotta fel. E vádra vonatkozólag a törvényszék most mint tanút kihallgatta Munkácsy Ferenczot és nejét Vili Erzsébetot, az utóbbi valamű vétség miatt Kalocsán fogva lévén, Lekky Máriával egy börtönbe volt zárva. E tanuk azt állították, hogy Péter Ferenczot közvetlen a tűz kiltése előtt boltja mellett látták. Különösen az előbbi azt is állítja, hogy ő a padlásról is látta lejönni Péter Ferenczot; de ez állítást később akkép módosítja, hogy határozatlan nem tudja, az volt-e.

Ugyan a vádra vonatkozólag Bakódy Antal azt vallja, hogy Munkácsival együtt ő is látta Péter Ferenczot a tűz kiltése előtt a bolt ajtajánál állani.

Több jelentéktelen körülményre nézve kihallgatott még több tanu, u. m. Stimákovits István, Péter Ferencz, Makay, Péter Miklós napeszmós, Szuper Imre, Csizra István stb. kiknek vallomása azonban fontosabb mozzanatot nem tartalmazott.

A bizonyítási eljárás ezzel befejeztetvén, a tárgyalás másnap, május 5-én folytatott.

Károly József altágyász vadoszodóben kijelenté, hogy az általa emelt vádat a tárgyalás során bebizonyultnak látja. Ennek fogva kéri, hogy a törvényszék Lekky Ferenczot a gyújtogatás Lekky Máriát a vezetői kísérlet büntetésében marasztalja el; ez utóbbinál a büntetés kiszabásában súlyosító körülménynek kívánja véteni, hogy Péter Ferencz ellen hamis vádat emelt. Berki Károlyt, mint a fenyogató levelek íróját kérte büntettetni. Azonkívül kérte, hogy a vádlottak a Péter Ferencz és Makay által felfedezett károk, valamint az eljárással felmerült költségek egyetemleges megfizetésében is marasztaltassanak el.

Lekky Ferencz és Mária védője Grózló Ernő budapesti ügyvéd Lekky Ferencz ellen

azon figyelmeztetésemet az illeték jó indulatba ajánlani.

Huszonegy évvel ezelőtt alakult a halasi jétkönyv nögyvet, huszadik éve támogetják erőlyosan azon szükséges intézetet a derék nő; engedtetsek még nekem mint régi nevelő és tanítónak, itt, a mindent tekintésnek be olykor azon nagyon látogatott gyornok hajlékba, hogy állításomról személyesen meggyőződve, belátassák, miszerint Halas városa nem csak tekintélye követelőnyűvet teljesíti, midén új hajlékba költözeti kis embortársait, hanem embori kötelességének is tesz akkor eleget. Nyilván megmínélőbb egyűj, egy ezőliseri hajlék, hadd őrvendőkönök az apróságok a tágas szomszékban való szabatulak mozogtatásnak, a hadd vezethetsek még vihámból arczesal a derék szülők, szerettelt esmetéket az uto léggel kinálkozó ovodába. Igen, legyenek a derék a napító nők a város ügyelt intőző férfiak-tól egyűjgyelmők által jutalmazva.

Ismételve nyilatkozatomat tehát, hogy a halasi ovoda bír sok jóval; nagylelkű nögyvet törvényűd gótoskodásával, nemese lelki hivatalnokokkal, értelmes, jó élők ovónóval a halasné tágas házáll is el lesz látva, akkor bízok lakot, ezen nélkülözhetlen intézetere Halas város lakosága.

beigazoltnak a gyújtogatás nem látja; egy színtén Lekky Mária részről meggyőztetési elkövetetnek nem lát, mert, a megvesztegetéshez a pénz átadásán kívül még az is meg kívántatnak, hogy a vizsgálóbírótól olyat küveteljen a mi forvnyben ultra van, t. i. kötetlenség megengedése ingerelje.

Berki Károly védője Sándor Imre ügyvéd kijelenti, hogy felo ellen mi bizonyítók sincs, mert a szakértők véleménye bizonyítottak el nem fogadható, mivel csak egősz véleményüket két heti hasonlatosságára alapítják.

Honoldity Andor kiskörösi ügyvéd, Péter Ferenczre érdekében a kir. ügyőség előadást azzal kéri kiogyztettini és figyelembe vétetini. hogy Lekky Mária mint hamis vádaskodó is büntetössék mog.

Halas város részéről Fridrich Alajos tisztú ügyész az 1882. aug. 23-tól 1882. szept. 17-ig az útrendőbil ház legőségénél a városnak felmerült rendkívüli kiadásait; ugy 1882 szept. 14-én az éjféli örök és a vizipuská előtt a fogotok megköttözötésével felmerült rendkívüli kiadásokat mint károkat a már szabályszerfen megvizsgált számadás alapján és értelmeben 874 frt 60 kban kérte Halas város javára a marasztalándók ellen egyetemleges kütölözöttségöl megitteltetni.

Ezzel az ügy befejeztetvén, a törvényszék visszavonult a iteltőt d. e. 9/11 órakor kihirdette. E szerint Lekky Ferenczot a gyújtogatási vád, Berki Károlyt az abban részesség, Lekky Máriát a megvesztegetési vád terhe alól fölmentette. Péter Ferenczot kérelmével hogy t. i. Lekky Mária hamis vád miatt megbüntetössék, elutasította. A Lekky Mária által a vizsgálóbírónak átadott 100 frtot visszaadati rendeltel; Lekky Ferenczot azonnall szabad lábra helyeztetés miután a gyújtogatási vád, vádlottak ellen elesott, Makay, Péter Ferencz és Halas városa kárköveteléseikkel elutasították.

Ez ítélet ellen a kir. ügyőség egősz terjedelmében föllobezést jelentett be.

Péter Ferenczre nézve Honoldity Andor, ugy Halas városa részéről Fridrich Alajos t. ügyész szintén bejelenték a föllobezést.

A pákai haszonbérlet.

A helygymintster azon rendoleto, mely a város és a ref. egyház közt folyó vitás ügyben a tavaly megkezdett végrehajtási eljárás folytatását meghagyja, követközőleg hangzik:

A páka pusztja bórjüvedelmel iránt a halasi helyt hiv. birtokosság és az ottani reform. egyháztanács között fontorgó vitás ügyben fogmatatosítandó közigazgatási végrehajtás tárgyában 1882 január 2-ről 60853. 1881 sz. a. és 1882 márczius 5-ről 10870 sz. a. költ rendoleteim alapján, melyekkel az ezen ügyben történt intézkedések végrehajtásáról jelentést is kívántam; nem különben Péter Dénes főgondnok és Szilády Aron lelkész halasi lakosok, mint a halasi reform. egyháztanács képviselői által közvetlenül ideo benyújtott rendkívüli felülvizsgálati körvnyben előadottakból merített azon kéteily által indittatva, hogy a 18398/1870 számu s ezen alapuló későbbi rendoleteim teljes végrehajtásban nem részeöltek az ügyiratokat a megyének fölszajta útján betekintés végett fel kívántam.

A felterjesztett ügyiratokból azon meggyőződésre jutottam, hogy kéteilyem alapos volt, mert a megye törvényhatósági bizottságának 1878. évi augusztus 28-án 468 sz. a. ezen ügyben hozott határozatát azon részben, — mely szerint a pusztja jüvedelméből befolyandó összegnek az eddigi gyakorlat szerént kizárólag az eddigi özölökra leendő fordítás rendoleteit el, oly értelemben ta-

lálomaz 1879. május 12-én 1889 sz. a. költ rendoleteimmal helyben hagyandónak, hogy a Páka pusztja haszonbérletéből befolyó jüvedelmeknek azon része, mely a vitás kérdés felmerültéig is a halasi ref. egyháztanács kezébe és rendelkezése alá adótott át, mindaddig, míg az a föltéti rendoleteim jog iránt a nevezott egyháztanács és birtokosság között fontorgó magán jogi vitások az illetékos bírói uton érdemlegesen elintéztetnének, a halasi reform. egyháztanács kezébe alá lesz átadandó; hogy pedig ez teljesem mog nem történt a követközők világotitják fol.

A Halas város tanácsa által 120/1882 sz. n. költ határozattal elrendelt és 1882 april 20-án megtörtött közigazgatási végrehajtási tárgyalás során, a végrehajtás reform egyháztanács a részere már 1878—1870-ik években kifizetett 3255 frt 96 krnyi kamat követelést támasztott a végrehajtást szonvedott birtokosság képviselői a töké követelés helyes volta ellenében kifogást nem emelve, — csupán a kamat követelést észrovetéleto.

Ezen követelés födözötéül a végrehajtás rendőn az őszbirtokosság 13-as bizottsága és a prot. birtokosság 25-ös bizottsága pónzátrnokai által, nem különben a bírói letebél átadandók kimutatottól és a végrehajtató fél által a helyosság iránti szavatoltas, jogának fentartásával átvétetnek elismertetett 18038 frt 78 kr, melyből végrehajtató reform. egyháztanács követelési töké födözötnek csak 12010 frt 56 krt ismer el, a többit pedig vagyas —

Mészöly István pónzátrnok elszámolásnak megfelelőleg 170 frt 70 kr, Buza Imre pónzátrnok jogutoda elszámolásának megfelelőleg 795 frt 52 kr, a zárgondnok számlálása szerént pedig 354. tehát összesen 1822 frt 22 krt csupán kamatokként fogad el és töké követelésekppen még 3246 frt 80 krra támaszt igényt arra nézve, hogy 15862 frt 86 krnyi a végrehajtást szonvedettek által nem kifogásolt töké követelése kielögitést nyerjen.

(Vége következik.)

Vasuti kisajjítás.

A budapest-zimonyi vasut építéséhez szükséges ingatlanok kisajjítására egyben e hó 8-ik és követköző napjain tartott meg Halason a tárgyalás. A kisajjítást a város oszközli; tudvalóleg ugyanis, a város annak idején egyebek közt ingyen terhetet is ajánlott fel a vasut részere a határban s így az ez által átmetezett földeket most a városnak kell az egyesektel megváltani, a mely költségek a 120,000 frtos vasuti kölcsönből födözötnek.

A tárgyalás a kalocsai törvényszék küldötteinél köze jöttével tartott meg; e küldöttek voltak: Dobos Sándor törvényszéki bíró, mint a tárgyalás vezetője, Omasztá Lajos törvényszéki íróda igazgató, mint jegyző és Szalay mérnök, mint szakértő becsada. Halas várost a tárgyaláson Fridrich Alajos tisztú ügyész képviselte, a kiskörösi képviselőben Bernáth Károly közgyám volt jelen; a törvényszék által hivatalból kiromdeltetett a notán távollevők ügygondnokai Deák Péter ügyvéd. A vasutat építő fővállalat képviselőben jelen volt Lángos Kálmán ügyvédjelölt, mint dr. Szilády és dr. Szivák kisaj. joghivatosok helyettese.

Az örökelték a mondott napon mind megjelöltek a városháza nagytermőben, a hol a tárgyalás tartott. Dobos elnök fölovasztatta a város által az egyes birtokokot ajánlott kisajjítási összegeket s felhivta a jelenvoltaikat nyilatkozatra, hogy az ajánlatokat elfogadják-e. A jelenvolnak közül azonban a város által ajánlott egységű árakat egy sem fogadta el s így egyszög nem jöhetett létre. Az elnök emnélfogva elrendelte a bírói becsú megváltást.

A folek felszólították, hogy a kártajanítási összeg megváltározása ezélféle szakértő becsúket jelentsenek be. A fővállalat részéről orro szakértő becsúsi bejelentetett Fűrő Lajos,

Péter Zsófia részéről Süss Károly, dr. Dobó Menyhért részéről Hofmeister Illus vagy emellett ügyosztásában Süss Károly, Szári István, Gyönizso V. Sándor és Kovács János nő részéről Pothó Károly; a köldökség a becsülős bizottságok előfőként Szalay Antal szabadszállási ügyosztás nevezte ki. A felek kívánalmának, a szakértőknek szánt utasításának a becsülős tárgyai értékre vonatkozó adatok előterjesztése után a köldökség elnök a helyszínen teljesítendő becsülési eljárásra határidőül május 8. d. u. 3 óráig s a következő napokra d. e. 9 óráktól kezdve, az a becsülősök meghívta s velök a szabályszerű esküt letételtte.

A becsülési kitűzött időben a hely színén megtartván, az ülés folytatottat május 10-én d. e. 9 órák. A becsülősök a kiszajátandó ingatlanokra vonatkozólag a következőket véleményezték:

Péter Zsófia birtokából a vasút által elfoglalt területnek egy cat. holdja becsülött 533 fitra.

A dr. Dobó Menyhért birtokából elfoglalt földterület cat. holdja 1000 fitra. Továbbá a vasút által elvezetett s a vasút baloldali cső mintegy 200 $\square$ ölnyi szőlőt, mely e minőségben többé nem használható, állatöltségi és más beosztási költségek ezimén 150 ft-ot ajánlottak, a földes és gyümölcsöséből elvett terület holdját 600 fitra becsülött.

Kovács Jánosné Gyönizso V. Mária 3-ad osztályú szántóföldjéből elvezetős holdja becsülött 240 fitra, az ugyanennek birtokából elvett 2-od oszt. szántóföld holdja 228 fitra, ez utóbbinak tekintetbe véve, hogy bár a birtokot a vasút által támadt hátrányt kárpótolja az ott ásvott anyagárok, mely a birtokról a vizet leereszti.

Szári István és neje Pázsit Juliánna birtokából a közvetlen a vasút vonalába eső részre egyezség jövőn létre, ez nem becsülött; az ottól távolabb eső részekre, melyekről a vasút töltésbe földet hordták hadanként a becsár 32, 128 és 240 fitran állapított meg s ezek egy részéért a becsár $\frac{1}{2}$ -át, a teljesen használhatatlanná vált területért pedig az egész becsár megadását véleményezik. — Az ugyan e birtokon történt kigúrdósások következtében beállott értékek eszköskönsége a bizottság szintén kárpótlást tart megítélendőnek és pedig 2 darab szántóföld értékesítése fülvetett holdanként 190 ftal, egyéb. földök 32, 16 és 22 ftal.

A Gyönizso V. Sándor és neje Róth Mária birtokából elfoglalt területek 6 osztályba soroztattak s ezek holdja 32, 128, 80, 32, 128, 128 fitra becsülött.

A fővallalat képviselője kijelenté, hogy a becsülési eredményt elfogadja s kért a kártalanítási eszakioknál bíróság leendő megállapítását; csupán a Szári István birtokára vonatkozólag jegyzi meg, hogy ha a törvényesök az értékesítésköns megállapítását a jelen eljárás körébe be nem vonandónak határozza,

hanem a felet a kiszajátási törvényben megállapított külön eljárásra utasítja, vagy ha a fél igényzi esetleg a jelen becsülős eredményt tulmenetleg még nem ismételték, vagy épen ezen alul maradnának. — A kiszajátó fél már most tiltakozik az érdeklött birtokos által ellene után indítandó per költségeit viselője ellen.

A felek közül Péter Zsófia és dr. Dobó Menyhért kijelenték, hogy a becsülősök által előterjesztett véleménybe helynygusznak s kéri a véleményüket összegnék bíróság leendő megítélését.

Kovács Jánosné nem fogadja el a becsülősök véleményét s annak legalább is kétszorosát kéri bíróság megállapíttatni. Gyönizso V. Sándor az állam tulajdonába átmenő területekre a becsülős véleményét elfogadja, a kigúrdósított területekre azonban értékesítéség ezimén a megállapított egyezési árak $\frac{1}{2}$ -át kéri megállapíttatni.

Szári István és neje képviselője megjegyzi, hogy az értékek eszkönségek megtörtézősége végett indítandó per költségeit a bíróság fogja megállapítani. Kijelenti különben, hogy megelégszik a szemle után megállapított értékkel és ennek 1881. szept. 1-jétől számított 8%-os kamataival. De ha ez meg nem ítéltetnek, kéri a kigúrdósított területeknek az előbbi állapotba legelő visszahelyezését s azoknak 1881. szept. 1-étől számított időközti hasznait megítéltetni.

Az egész tárgyalásról jegyzőkönyv véteztet fül, melyet a bírósági tagok magokkal vittek s a törvényesök annak alapján később fogja az ítéletet meghozni.

Megállítják még, hogy az egész eljárás: tárgyalás, becsülés stb. költsége mintegy 280 ftot tesz.

H I R E K.

— Két fiatal férfi holttestét tettek le a hétén az örök nyugalomra. Gál Lajos Dezső hosszas betegség után a hó 5-ikén meghalt. Az alig 27 éves fiatal férfi tudóvszobon szenvedett s ez vitte sírba. Ösvogy és 2 gyorméko maradt. Temetése a hó 7-én volt a közönség nagy részvétel mellett. — E hó 10-én pedig Pipis Sándort a helybeli r. kath. egyház kántoránitóját tettek le az örök nyugalomra. Pipis halála váratlanul történt; az öröteljes férfit a nála birtelen nagy mértékben kifejlett tudóvszény alig pár heti szenvedés után megölte. Héko poraikra.

— A főny. m. igazság májulás a hó 11. szép alkorról tartott meg. A közönség dacára s nem épen kellőes időnek, nagy számban volt részt a mulatságban s a tánc csak fél körül ért véget. Eze a tavon tájézték is volt melyet Csorjgy rajtanár rendezett.

Korda Imre felölös szerkesztő.

NYILT-TÉR. *)

T. szerkesztő ur!
A „Halasi Újság” 6. év május 6-rol kelt 18-ik számában „A közéleti iskola székéből” oximl csak har-

malik bekezdésben a „Közéleti iskola székéből” székbe helyezett. Mithé Judit asszony a közéleti iskola székéből a fellebbezés után nem szándékozik bejelentkezni, míg az iskola székéből a fellebbezés nem nyilatkozik. Most az új választás ügye a tanfelügyelő előtt lévő, a közéleti iskola tanítás a közéleti iskolán székéből.

Mint hogy az itt hivatali székben fogva börtönbe is bekerült becsülős lapja, még pedig oly kétséges világtalan, mely a tanfelügyelőszékben lemondás ügyével ismeretlen előtt ram vonatkozólag ferde magyarázatokat adott. — Kérem kárpótlást lapjában a való lényű feltűntető sorainak ki helyét engedni.

1881. év december 15-én $\frac{1}{2}$ 12 órák a kéalmunka osztály teremben a tanítás bevezetése után oly minősítetlen bántalan részeseit a közéleti iskola elnök részéről, — melynek következtében állásomról inkább lemondottam, sem hogy gyenge egészséget többé ily esztendőre bántalan kiterő ötletet viselgyővessem; — Később voltam és vagyok 200 ausztr. fit fizetésem elhagyásával a nyomartó szegények terheit esztendőnkül együtt fizet, mintsem a jelzett minősítetlen bántalanságot ok nélkül.

1881. év december 17-ik kelt lemondásomban határozottan 1882. év október 1-én napján a f. r. r. körtem felmondottam; — az iskolásként pedig felmentet az első félévi vizsga után március hó 1-jére azon okból, amiből személt végképi ügyrendbe hátrahoztam a fentebb érintett előző elbíralt határral fel ok; — Ezen végzetet én megfellebbeztem a tanfelügyelőhöz s tanítottam tovább egy, hogy nem csak a nyári félévi nyilvános vizsgáim is bemutattnak a készült munkámat, hanem még az 1882. szeptember 1-ől beálló új tanévet is megkezdetttem, tartván magam lemondásomban kelt határozásom; — október 1-ohoz; — azonban szeptember 1-én felében elnök ur Halasni asszony akarta helyettesen beállított ideiglenes közéleti munkát tanítól, — a kinek én az osztály vezetését azért nem adtam által, mert: még akkor október 1-soje nem jött el, — mert félévi fizetésem — dacára az a tekintetben kelt tanfelügyelői rendeletnek — az iskola pénztár által kifizetve nem volt; — s mert: nyugdíjaztatásom ügye hivatalból — tudtomra akkor még nem intéztetett el.

Ezen okokkal támogatott nyilatkozatomhoz az után a t. iskolásként 31/1882. szeptember 20-én azon végzetet, melyben a közéleti munkát tanítás azonnali antiban hagyását rendelte el, dacára annak, hogy a tanítást mindaddig végezni kijelentettem, iskoláskénti elnök és tanfelügyelőség előtt irásban, — míg fizetésem kivéve a nyugdíjaztatásom végleg elintézte lesz, — kérvén a csendőrség számára elfoglalt közéleti munká tanternek helyett alkalmas tanhelyiséget.

Hátrahoztam fizetésem kijelentését október első felében nyugdíjaztatásom ügye magig sinec végleg elintézte, s a helyett, hogy alkalmas tanhelyiséget mutattott volna ki az elfoglalt helyett, a közéleti munkát tanítás lett beállított s októbertől fogva szünetel is. Mi okon? Ki miatt? annak megítélését nyugodt lélekkel bizom a f. olvasó közönségre és a t. iskoláskénti elnök ur igazság szeretetére, s 3 év nyíval bírabbban, mert: ez ügyben belezajított iratok az ő és a tanfelügyelő ur kezébe lévő, elintézte végett letve, azok jelen iratom minden tételét igazolják.

Kovács Imrénó sz. Máthé Judit nőikézi munka rendező tanító.

1883-iki

fries töltésű szoval, potal és huti Erzedet savanyu-vizek

diszosen kiállított üvegekben kaphatók:
Munkács és Nyiregyházán a központból. a főkraktárból.

MARSALKÓ KÁROLY

10-10

Munk. urad. sav. vizek bérleje.

H I R D E T É S E K.

570/1883 tkvi

Árverési hirdetés.

A kun halasi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Sommer Gyula és társa budapesti bejegy. cég végrehajtónak Bek Fülöp majsai lakos ismeretlen tartózkodásu örökösai végrehajtást szónvedők ellen 478 ft tóko s járulékaí örejeig indított végrehajtási ügyében a majsai 383 sz. tkvben A + 389. 2331. 217 hsz. g. foglalt 1201 ft becsült fekvőségek házak és földre, mely Bek Fülöp nevén áll árverés alárendeltetik, erre határnapul az 1883. évi Julius hó 17-ik napjának d. e. 9 órája Majsja város közházánál kitűztetik a következő feltételek alatt:

1. A kiállítási ár a fent kitűzt becsár, melyon alól is a birtok el fog. adatni, és pedig mindenik fekvőség külön becsáttatik árverés alá.

2. Árverezni akaró tartozik az ingatlan becsárának 10% toltát bánatpénzül, vagy ovadékképes papirokban kiküldött kezébe letenni; — a kifizetetlen vételártól 6% fizetendő.

Az árverés egyéb feltételei ezen telekkönyvi hatóságnál egy Halas és Majsja város előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Halason 1883. év Mártius hó 27 napján

Török Elek kir. albiró.

Árverési hirdetés.

A kun halasi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről ezen-
nel közzírre tétetik, hogy **Kocsi Mihály** halasi lakos végrehajtónak **Német Gyula** és neje **Tóth Birkás Zsófia** halasi lakosok végrehajtást szon-
vedők ellen 100 frt tőke s járulékaik erejéig indított végrehajtási ügyében a
k. k. halasi 7323 és 7662. sz. telekkönyvben A + 113 hsz. ház, A + 4594,
4607, 4615, 12708b, 12931, 12932, 4398, 4428 hsz. a. foglalt 1928 frt
55 krra becsült fekvőségek, jelesen ház, szántó, szőlőföld, mint Német Gyula
és Tóth Birkás Zsófia nevében álló fekvőségekre bírói-árverés elrendeltetik,
erre határnapul az 1883. évi június hó 18. napjának d. o. 9 óráig a bíróság
helyiségében kitézetik a következő feltételek alatt:

1) A kikiáltási ár a fent kitett becsár, melyen alól is a birtok ol' fog
ndatni, mindenik hsz. sz. fekvőség külön becsáttatván az árverési feltételek-
ben meghatározott árban árverés alá.

2) Árverezni akaró tartozik az ingatlan becsárának 10%-tőlját bánat-
pénzül, vagy óvadékképes papirokban kiküldött kezébe letenni, a kifizetetlen
vértől 8% fizetendő.

Az árverés egyéb feltételei ezen telekkönyvi hatóságnál, ugy Halas és
Majsa városok előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Halason, 1883. márczius hó 18-án.

Török Elek kir. albiró.

Van szerencsém a t. közönségnek tudomására hozni, hogy helyben,
Szilády-féle házban

Abeles és Társa

váltótörvényszéki leg bejegyzett cég alatt papir, rajz, írószerek, üzleti
könyvek és nyomtatványok, továbbá iskolai, tudományos szak-
irodalmi könyvek és zeneművekben választott raktárt nyitottunk, és
azonkívül minden a papir- és könyvkereskedésbe vágó dísz-czikket, kész-
letben tartunk.

Főtörökqvésünk leond minden tekintetben ugy legkitünőbb áruk, mint
logolesőbb áruk által a t. közönséget kielégíteni és felkérjük gyakoribb be-
ses rendelmenyeivel mielőbb megtisztelni.

Magunkat szíves pártfogásába ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel

Abeles és Társa.

A gráci 1881. évi országos kiállításon elismeréal oklevelet nyert.

A mohai ÁGNES-forrás

hazánk egyik legzénsavdusabb

savanyuvize

kittinó szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bán-
talmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon kóroknál kiváló figyelmet érdemel,
melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva is kiterjedt kedveltségnek örvend.

Fris töltésben mindenkor kapható

ÉDESKUTY L.

m. k. udvari szállítónál Budapesten, Erzsébet téren.

Ugyisint minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Halason Györfy József fűszerkereskedésében.

1881-ik évben 295.000 palaczk, 1882-ik évben 550.000 palaczk tett elszállítva.

Halas, 1883. Nyomatott Prager Ferenz-űel.

Jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közö-
ségnek ezennel tisztelettel jelenteni, hogy az
iskolaidon kívül tanórákat adok, ugy házaknál,
mint lakásomon, az elemi-és középiskolai tan-
tárgyak megismételtetésén kívül még a szép-
írásból, könyvitelből, stenográfiából, a német
és franczia nyelvből.

Különösen az iskolai szűnidő tartamára,
van szerencsém a t. szülőket figyelmeztetni,
hogy miután a beiratás fiuk és leányokó már
megkezdődött, gyormekeiket jó idejében beir-
tatni sziveskedjenek.

A beiratás történhetik vagy lakásomon
a Részl órák féle háznál a reggeli és esti órák-
ban, vagy pedig Györfy József kereskedő ur-
nál, a hol oszlog-ollog is fizethető.

Számos névrokonságom miatt történ-
hető félreértések kikérülése végett a keresz-
tnevet különösen figyelembe venni kérvén
vagyok a nagyérdemű közönségnek tisztelője

Halas 1883 május hóban

Weisz Jakab

izr. iskolai s tanító

Tanonez felvétel.

Egy jó házból való tanonez Abe-
les é stársa könyv- és papir kereskedő-
sében fölvétetik.

